

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM

2018-05-15

Meddelad i Stockholm

Mål nr

13245-17

4125-18

KLAGANDE

WorldQuant, LLC

Ombud: Advokat Jesper Schönbeck och jur.kand. Malte Hedlund
Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

FINANSINSPEKTIONEN

ink. 2018-05-17

Dnr 17-9049

MOTPART

Finansinspektionen

Box 7821

103 97 Stockholm

ÖVERKLAGADE BESLUT

Finansinspektionens beslut 2015-03-26 och 2018-01-25, se bilaga 1 och bilaga 2

SAKEN

Kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

Dok.Id 966742

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se

www.domstol.se/forvaltningsratt

Expeditionstid

måndag-fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

WorldQuant, LLC (bolaget) yrkar att de särskilda avgifterna efterges eller sätts ned till noll kronor och anför bl.a. följande. Överträdelserna är ringa, ursäktliga och det föreligger särskilda skäl för att avstå från ingripande. Därutöver finns förmildrande omständigheter. Bolaget har på eget initiativ anmält överträdelserna omedelbart efter att de upptäcktes. Det var till följd av ett förbiseende och ett mänskligt misstag av en av bolagets medarbetare som överträdelserna uppkom. Överträdelserna har inte inneburit skada för marknaden och systemet i stort, eftersom Finansinspektionen inte skulle offentliggöra anmälningarna och bolaget har vidtagit åtgärder för att förhindra att liknande fel uppkommer i framtiden. Den 28 mars 2014 uppnådde bolagets korta nettoposition i Getinge AB tröskelvärde på 0,2 procent, för att den 31 mars 2014 sjunka under detta tröskelvärde. På grund av ett mänskligt misstag upptäcktes inte att tröskelvärde hade överskridits förrän den korta nettopositionen sjönk under tröskelvärde den 31 mars 2014. Så fort felet upptäcktes gjordes en anmälan till Finansinspektionen efterföljande dag, dvs. den 1 april 2014. Den 25 april 2014 skickade Finansinspektionen en underrättelse till bolaget med anledning av den sena anmälan. I samband med detta gick bolaget på nytt igenom anmälningarna och konstaterade då att anmälan inte hade gjorts i förhållande till rätt emittent. Den tidigare anmälan upphävdes därför den 12 maj 2014 och samma datum gav bolaget in en rättad anmälan. Anmälan till Finansinspektionen gjordes därmed den 1 april 2014. Den 19 januari 2016 sjönk bolagets korta nettoposition i Getinge AB under tröskelvärde på 0,2 procent. På grund av ett mänskligt misstag upptäcktes inte detta förrän den 21 januari 2016 och samma dag gjorde bolaget en anmälan till Finansinspektionen. Denna anmälan var således endast en dag försenad. Finansinspektionen använder sig av en standardiserad modell för att fastställa storleken på den särskilda avgiften, vilket står i strid med vad som anges i förarbetena till lag (2012:735) med kompletterande bestämmelser till

EU:s blankningsförordning om att alla relevanta omständigheter ska beaktas när avgiften fastställs. Enligt förarbetena kan förmildrande omständigheter vara att ett fel själv rättats eller att åtgärder vidtagits för att komma till rätta med bristande rutiner som orsakat den sena rapporteringen. Av förarbetena framgår dock inte i vilken utsträckning den särskilda avgiften ska reduceras när det föreligger förmildrande omständigheter. Den särskilda avgiften är ett straff i enlighet med Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna. Hanteringen av en sådan fråga ska därför ske nyanserat och bedömningen av om det föreligger grunder för att inte utdöma eller nedsätta den särskilda avgiften ska inte vara allt för strikt. Bedömningen ska vidare grundas på de specifika omständigheterna i varje enskilt fall. Det tröskelvärde som bolagets korta nettoposition passerade är det lägsta värde vid vilket bolaget har en skyldighet att anmäla till Finansinspektionen. Enligt blankningsförordningen¹ ska Finansinspektionen inte offentliggöra en transaktion som passerar det lägsta tröskelvärdet. Detta har till följd att det inte har uppstått någon marknadspåverkan av den sena anmälan, likaså har bestämmelsens syfte om transparens och information till marknaden inte överträtts. Den sena anmälan måste därför anses vara ringa och ursäktlig.

Finansinspektionen anser att överklagandena ska avslås och anför bl.a. följande. Den 1 april 2014 skickade bolaget in en anmälan avseende Swedish Match AB. Den 12 maj upphävde bolaget denna anmälan och skickade i stället in två anmälningar som avsåg att bolaget den 28 mars 2014 hade uppnått tröskelvärdet om 0,2 procent i Getinge AB samt den 31 mars 2014 sjunkit under detta tröskelvärde. Av blankningsförordningen framgår att det är bolaget som är skyldigt att göra de aktuella anmälningarna samt vid vilken tidpunkt dessa ska göras. Av den delegerade förordningen²

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 av den 14 mars 2012 om blankning och vissa aspekter av kreditwappar.

² Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 826/2012 av den 29 juni 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 med tekniska tillsynsstandarder för krav på anmälan och offentliggörande av korta nettopositioner, för närmare uppgifter till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om korta

framgår vilka närmare uppgifter en anmälan ska innehålla. Det framgår vidare av den delegerade förordningen att om en anmälan är felaktig ska den anmälningsskyldige göra en anmälan om upphävande till den behöriga myndigheten och, om det behövs, göra en ny anmälan. Anmälningarna avseende den 28 mars 2014 respektive den 31 mars 2014 har därför gjorts den 12 maj 2014, vilket varit 27 respektive 28 handelsdagar för sent. Eftersom anmälningarna kom in till Finansinspektionen inom ramen för en pågående utredning, har bolaget inte på eget initiativ uppmärksammat myndigheten på överträdelserna. Det framgår av förarbetena att om man självmant anmäler en överträdelse, kan detta vara skäl för nedsättning. Endast den omständigheten att man gör en sen anmälan kan dock inte vara skäl för nedsättning. Finansinspektionen har ingen möjlighet att avstå från att ingripa i samband med överträdelser. För att få en enhetlig tillämpning av regelverket har Finansinspektionen fattat beslut om riktlinjer. Ju mer försenad en anmälan är, desto allvarigare anses överträdelserna vara. Rapporteringsskyldigheten är av betydelse även i de fall en anmälan inte ska offentliggöras. Beträffande dessa fall anger riktlinjerna dock att avgiften ska sättas till ett lägre belopp. Det finns utrymme för eftergift och det är inte frågan om något strikt ansvar. I de nu aktuella fallen finns inte några förmildrande omständigheter. Det är bolagets ansvar att se till att dess personal har den kunskap som krävs för att kunna fullgöra anmälningsskyldigheten. Det ifrågasätts i och för sig inte att bolaget har ändrat sina rutiner för anmälningsskyldigheten, men för att det ska bli aktuellt med nedsättning av avgiften krävs att det är frågan om mer konkreta åtgärder än vad bolaget har vidtagit.

Förvaltningsrätten har den 18 april 2018 hållit muntlig förhandling i målen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av utredningen framgår att bolagets korta nettoposition i Getinge AB uppnått eller sjunkit under tröskelvärdet på 0,2 procent vid tre olika tillfällen, nämligen den 28 mars 2014, den 31 mars 2014 och den 19 januari 2016. Det är ostridigt att bolaget varit skyldigt att anmäla dessa händelser till Finansinspektionen.

Det är utrett att bolagets anmälan avseende minskningen av den korta nettopositionen den 19 januari 2016 kommit in till Finansinspektionen en handelsdag för sent. Gällande tillfällena den 28 mars 2014 och den 31 mars 2014 har bolaget anfört att anmälan gjorts till Finansinspektionen den 1 april 2014. Finansinspektionen har anfört att anmälan kommit in först den 12 maj 2014. Enligt artikel 2.3 i den delegerade förordningen ska den som upptäcker att en anmälan lämnats med felaktiga uppgifter, upphäva denna anmälan och därefter, vid behov, lämna in en ny anmälan. Rätten konstaterar att bolaget gjorde en felaktig anmälan den 1 april 2014 som bolaget sedan upphävde den 12 maj 2014. Den 12 maj 2014 gjordes även nya anmälningar med korrekta uppgifter. Eftersom bolaget upphävt sin första anmälan, kan anmälan inte anses ha skett förrän den 12 maj 2014. Rätten anser därför att anmälningarna till Finansinspektionen gjorts 27 respektive 28 handelsdagar för sent.

I förarbetena till lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning uttalas bl.a. följande. Samtliga relevanta omständigheter bör vägas in vid bestämmandet av en särskild avgift. Omständigheter som kan ha betydelse är t.ex. transaktionens storlek, hur lång tid en anmälan är försenad och det resultat (t.ex. uppkommen vinst) som en förbjuden transaktion lett till. För att en särskild avgift ska kunna anses avskräckande bör naturligtvis också beaktas den ekonomiska styrkan

hos den som begått överträdelsen. Det torde innebära att det vanligtvis blir fråga om lägre avgifter för fysiska personer än för juridiska personer. Det är även rimligt att i mildrande riktning beakta om den som överträtt en bestämmelse själv anmält detta och visat beslutsamhet att komma till rätta med t.ex. bristande rutiner som leder till överträdelser (prop. 2011/12:175 s. 25).

Finansinspektionen har tillämpat sina riktlinjer (dnr 16-15594) när de särskilda avgifterna har bestämts. Enligt dessa är utgångspunkten för den särskilda avgiftens storlek det antal dagar som en anmälan enligt blankningsförordningen är försenad med. Det kan även konstateras att riktlinjerna anger högre avgiftsnivåer för försenade anmälningar som ska offentliggöras. Riktlinjerna utesluter inte heller att även andra omständigheter beaktas i försvårande eller förmildrande riktning. Härutöver kan även konstateras att riktlinjerna inte utgör något hinder för att i enlighet med 9 § lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning helt eller delvis efterge den särskilda avgiften. Sammantaget anser rätten därför att Finansinspektionen har haft fog för att utgå från riktlinjerna när storleken på de särskilda avgifterna fastställts.

Bolaget har anfört att Finansinspektionen i mildrande riktning borde ha beaktat att bolaget självmant anmält överträdelserna och vidtagit åtgärder för att förhindra att liknande överträdelser uppstår i framtiden. Rätten ifrågasätter inte att bolaget har vidtagit åtgärder för att förhindra att liknande situationer uppstår i framtiden. Av förarbetsuttalandena framgår det visserligen att om någon självmant anmält överträdelser och visat beslutsamhet att komma till rätta med t.ex. bristande rutiner som leder till överträdelser, bör detta kunna beaktas i mildrande riktning när den särskilda avgiften fastställs. Samtidigt konstaterar rätten att bolaget varit skyldigt att inom viss tid självmant anmäla de aktuella korta nettopositionerna till Finansinspektionen. Att bolaget fullgjort denna anmälningsskyldighet för

sent kan inte likställas med att bolaget självmant anmält en överträdelse enligt blankningsförordningen. Det kan därför inte heller anses förmildrande att bolaget i samband med sina sena anmälningar anfört att det vidtagit åtgärder för att undvika liknande situationer i framtiden. Sammantaget anser rätten därför att Finansinspektionen har haft fog för att bestämma de särskilda avgifterna på det sätt som har gjorts.

Om en överträdelse är ringa eller ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl får den särskilda avgiften efterges helt eller delvis. I förarbetena uttalas att bedömningen om en särskild avgift ska sättas ned bör utgå från omfattningen av överträdelsen i det enskilda fallet. Om till exempel en anmälan inte ges in inom rätt tid och detta beror på omständigheter som den anmälningsskyldige inte rimligen kunnat råda över eller förutse kan överträdelsen anses vara ursäktlig. Det bör också beaktas om den som har gjort sig skyldig till en överträdelse har försökt att vidta rättelse och om detta har varit möjligt. Med särskilda skäl avses främst förmildrande omständigheter i det enskilda fallet, exempelvis sådana fall där avgiften slår hårt mot enskilda fysiska personer. Den enskildes ekonomiska förhållanden kan således vägas in i bedömningen (prop. 2011/12:175 s. 41 f).

Enligt förvaltningsrättens bedömning kan de aktuella överträdelserna inte anses vara ringa eller ursäktliga. När det gäller beslutet från den 26 mars 2015 har det således inte kommit fram att skulle föreligga särskilda skäl för eftergift. Det har inte heller kommit fram skäl för ytterligare eftergift utöver vad Finansinspektionen funnit i sitt beslut den 25 januari 2018. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 3 (DV 3109/1A).

Ulrika Sandell

Rådman

Nämndemännen Jan Byman, Markus Josefsson och Inger Schmiedhofer har också deltagit i avgörandet.

Andreas Thörnroos har föredragit målen.